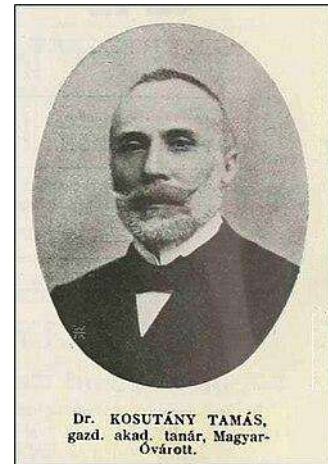

Kosutány Tamás

(Nyírlugos, 1848. március 7. – Budapest, 1915. január 19.) magyar agrokémikus, mezőgazdasági szakíró, a mezőgazdasági ipar műszaki fejlesztésének egyik első magyarországi kezdeményezője, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja (1984).

Életpályája:

Iskoláit Keszthelyen, Halléban és Lipszében végezte. A mezőgazdasági ipar műszaki fejlesztésének egyik első hazai kezdeményezőjének tudományos pályája Magyaróvárott indult, itt lett gazdasági akadémiai tanár.

1873-ban a lipcsei egyetemen védte meg német nyelvű doktori értekezését. 13 esztendei magyaróvári szolgálat után, 1884-ben nevezték ki az időközben - az országban elsőként - akadémiai rangra emelt Magyaróvári Magyar Királyi Gazdasági Akadémia vegytani tanszékének és a hozzá kapcsolódó Vegykísérleti Állomásnak vezetőjévé. Több mint három évtizedes óvári munkásság után az *Országos Kémiai Intézet és Központi Vegykísérleti Állomás* igazgatójává nevezték ki, emellett a *Műegyetem* meghívott előadójaként is tevékenykedett. A *Magyar Tudományos Akadémia* 1894. május 4-én választotta levelező tagjául, mint a magyar élelmiszertudomány kimagasló alakját. 1903-ban kinevezték a budapesti Országos Kémiai Intézet és Központi Vegykísérleti Állomás igazgatójának. E két beosztásában dolgozott haláláig, miközben meghívott előadóként 1903 és 1908 között a József Műegyetemen mezőgazdasági kémiai technológiát tanított.

Munkássága:

Eleinte a dohányfajták vizsgálatával, utóbb a borászat, majd a növények táplálkozástani és agrokémiai kérdéseivel foglalkozott.

Emellett hatalmas jelentőségű volt a **magyar búza minőségének védelmében** végzett munkája, amely során 600 búzafajta sikértartalmát és egyéb tulajdonságait vonta vizsgálat alá. Az alapos kémiai analízisek és fizikai vizsgálatok során megállapította, hogy a magyar búza sikértartalma általában meghaladja a legtöbb külföldi búzáét és ebből eredően lisztminősége is jobb a nemzetközi átlagnál. Kutatásaival a külföld számára bebizonyította, hogy a magyar búza minőségét ért támadások alaptalanok voltak, megvédve Magyarország egyik legfontosabb exporttermékét. Széles körű kísérleti tevékenységét európai színvonalon folytatta. Munkássága során – Sigmond Elek akadémikus emlékező szavaival élve – „... *előszeretettel foglalkozott olyan természetű témák tanulmányozásával, melyek nemcsak új tudományos irányt szolgáltak, de az egyes mezőgazdasági termelési ágazatok gyökeres átalakítását célozták és részben eredményezték is*”. Cserháti Sándorral az első magyar tudományos mezőgazdasági szaklap, a *Mezőgazdasági Szemle* alapítói voltak.

Díjai, elismerései:

Munkáját III. osztályú vaskoronarenddel és udvari tanácsosi címmel ismerték el.

Főbb publikációi:

- A trágyázás alapelvei (Cserhádi Sándorral, 1887)
- A gazdasági szeszgyártás kézikönyve (Lázár L. Pállal, 1891)
- Takarmányozástan (Cselkó Istvánval, 1894)
- A magyar búza és a magyar liszt a gazda, molnár és sütő szempontjából (1907)
- A mezőgazdasági kémiai technológia alapelvei (1908)